

ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ СХЕМ КРИМІНАЛЬНОГО АНАЛІЗУ В РОЗСЛІДУВАННІ ЗЛОЧИНІВ

Дармограй Ярослав Петрович, курсант 407 н.г. навчальної групи Національної академії внутрішніх справ.

Науковий керівник: професор кафедри забезпечення фінансової безпеки та фінансового розслідування навчальної групи навчально-наукового інституту № 1 Національної академії внутрішніх справ, доктор юридичних наук, доцент **Тихонова Олена Вікторівна**.

Сучасна злочинність розвивається надто швидкими темпами. Способи вчинення та маскуванія злочинів постійно вдосконалюються, а злочинна мережа – постійно розширюється. Саме тому виявлення та розслідування злочинів має йти на крок попереду і працівники Національної поліції повинні постійно опановувати нові способи та методи аналізу інформації, зокрема, великих масивів інформації.

Одним із сучасних методів аналізу значних обсягів інформації, який на теперішній час активно запроваджується у діяльність різних підрозділів Національної поліції України, є методи кримінального аналізу, зокрема, методологія ANASARA – система структурування інформації. Використання у розслідуванні злочинів, зокрема, багатоепізодних, зазначеної методології дозволяє зменшити заплутаність інформації та зробити відомості чіткими та легкими у сприйнятті.

Для більш наочної візуалізації отриманих результатів у кримінальному аналізі використовуються, зазвичай, схема зв'язків, схема потоків, схема активності, схема подій, схема частот (повторюваностей), схема дзвінків, Excel схеми, мапи GIS. Кожна із зазначених схем має свої переваги. Зокрема, схема зв'язків придатна для визначення організаційної структури групи, оточення даної особи, її контактів, а також для пізнання механізмів керування даною групою. Зв'язки між особами, як і між організаціями, полегшують розуміння і аналіз подій, а також встановлення фактичної діяльності осіб і організацій. Схема зв'язків придатні для встановлення проблеми дійсного і формального лідерства. На їх підставі можна робити висновок про осіб і організації, які виконують керівну, передавальну і виконавчу функцію.

Схема потоків покращує розуміння кримінальної операції чи організації шляхом розуміння потоків або залежності товарів, грошей, викрадених речей тощо. Зазначена схема фокусується на суб'єктах (особи, території, адреси, організації). Вона дозволяє зрозуміти особливості кримінальної діяльності, канали дистрибуції, визначити ключових осіб та наявних осіб. Також можна одночасно генерувати GIS-мапу доріг, якими йдуть потоки.

Схема подій є інструментом для відображення змісту з визначеного набору подій. Вона показує послідовність подій таким чином, щоб час вчинення подій та відношення між подіями стало більш чітким та зрозумілим, тому аналіз складних справ необхідно починати з розроблення саме схеми подій.

Схема активності корисна для ілюстрації та аналізу процесу чи послідовності дій (заходів), спрямованих на певну мету, де кожна активність направлена на одержання відповіді на три питання: які заходи (активності) можуть бути незалежними від інших заходів; які заходи (активності) повинні передувати визначеній діяльності (заходам); які активності (заходи) повинні супроводжувати (породжувати) визначену діяльність? Зважаючи на те, що шаблон діяльності виникає з періодично або постійно повторюваних дій, схема потоків активності (діяльності) може бути розроблена з двох або більше схем подій, щоб відобразити спосіб вчинення злочину або встановити схему (зразок) злочинної поведінки. Схема активності дозволяє відображувати шаблони діяльності, що дозволяє створити схему-передбачення (прогнозування).

Тому, обираючи якою зі схем необхідно скористатися необхідно враховувати особливості кожної з них та враховувати очікуваний результат, на який спрямований аналіз матеріалів провадження.